



Dokument nr. 8:45

(2002-2003)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Åslaug Haga og Endre Skjørestad

Forslag fra stortingsrepresentantene Åslaug Haga og Endre Skjørestad om å gjeninnføre den midlertidige loven om rett til innsyn i overvåkingspolitiets arkiver fram til 31. desember 2003

Til Stortinget

BAKGRUNN

I Lund-kommisjonens rapport ble det konstatert at gjeldende instruks for overvåkingspolitiet ikke var fulgt overfor norske borgere. I tillegg ble det slått fast at det hadde vært benyttet metoder som ikke var forenlige med norsk lov.

Da Stortinget behandlet Lund-kommisjonens rapport, ble Regjeringen bedt om å fremme forslag til lov om tidsbegrenset innsyn i overvåkingspolitiets registre og arkiver samt foreslå regler om erstatning.

Innsynsloven som ble vedtatt i 1999, var viktig for å styrke rettssikkerheten i Norge. Fristen for å be om innsyn utløp 31. desember 2002.

Vi har nå erfart at det kom inn tusenvis av søknader umiddelbart før fristens utløp. Dette er en klar indikasjon på at 3-årsfristen var for knapp. Etter hvert som enkeltpersoner har fått oversikt over hva som ligger i deres mapper og dette er blitt kjent, viser det seg at stadig flere føler at også de bør be om innsyn. Man kan ikke utelukke at opplysninger som kommer fram gjennom innsyn i mapper i tiden framover, kan lede til at flere enkeltpersoner og nye grupper ønsker å sjekke sine mapper.

Kvinnebevegelsen og den samiske befolkning er eksempler på grupper som sent er blitt klar over at de kan ha bli utsatt for overvåking.

I lys av den store pågangen av søknader helt opp til fristen, er det også grunn til å tro at mange ikke var klar over at fristen var i ferd med å gå ut og at de dermed ikke fikk søkt om innsyn.

Innsynsutvalget har nå mottatt nærmere 12 000 søknader om innsyn. Det anslås at de ikke vil bli ferdige med sitt arbeid før det har gått nærmere to år. Siden Innsynsutvalget vil være operativt i relativt lang tid framover og at det for øvrig er gode grunner til at innsynsperioden bør forlenges, foreslås det å gjeninnføre den midlertidige loven om rett til innsyn i overvåkingspolitiets arkiver og registre fram til 31. desember 2003.

Det har lenge vært et sterkt ønske om å rette opp den urett som har blitt begått mot enkeltmennesker hva angår ulovlig overvåking. Skal denne granskingen kunne avsluttes på en måte som inngir tillit, må innsynsperioden forlenges.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen om å gjeninnføre den midlertidige loven om rett til innsyn i overvåkingspolitiets arkiver fram til 31. desember 2003.

9. januar 2003